

3. I Peblingesøen.

I Peblingesøen ved Dr. Louises Bro i København iagttog undertegnede den 14. April 1948 og de 2 følgende Dage en Knarand ♂. Den var meget tillidsfuld og lod sig fodre sammen med Graaænderne. Konservatorerne U. MØHL-HANSEN og

Knarand ♂, Peblingesøen 15. 4. 1948.

HANS MADSEN havde ogsaa Lejlighed til at se Fuglen, og førstnævnte fotograferede det ovenfor viste Billede. En Atling (*Anas querquedula*) ♂ var den 14. April at se en kort Tid paa samme Sted.

ERIK PETERSEN.

ANMELDELSER

Den danske Jagt i Fortid og Nutid. Redigeret af HENNING SCHEEL. (406 pp., 205 Tekstfig). — H. HIRSCHSPRUNG, København 1947. Pris: 35 Kr.

I Løbet af de sidste 10-20 Aar er Jagten her i Landet blevet behandlet i en anselig Række Værker, men den foreliggende Bog indtager en særlig Plads blandt disse, idet den giver en Fremstilling af Jagtens Historie og Udvikling gennem Tiderne. Det er en Bog paa 400 Sider, i stort Format og udmærket Papir, der paa en fortræffelig Maade gengiver de mange Illustrationer, der pryder Værket. Der er en lang Række Medarbejdere, kendte Navne inden for Jagt og Videnskab. Stoffet er delt i to

Hovedafsnit: Jagten i Fortiden og Jagten i Nutiden, der igen rummer adskillige Kapitler.

Af mere speciel ornithologisk Interesse indeholder det historiske Afsnit en Omtale af Fjervildtets Forekomst i tidligere Tider, og selvom vort Kendskab til dette Forhold er ret ringe, findes der en Del Oplysninger af Værdi. I Afsnittet om Jagten i Nutiden findes af Dr. FINN SALOMONSEN et Kapitel "Fuglevildtet", hvori der foretages en Gennemgang af alle de Fuglearter, som har umiddelbar Tilknytning til Jagten eller paa anden Maade maa anses for at være af Interesse for Jægere i vore Dage. For hver Art fremhæves de vigtigste Kendetegn, ledsaget af Oplysninger om Opførsel, Forekomst og Trækforhold. Et andet Kapitel "Hav- og Strandjagt samt Sælfangst" af Grosserer LUDVIG SVENDSEN giver en fortræffelig Skildring af denne specielle Jagt, men indeholder samtidig en interessant Fremstilling af Strand- og Havfuglenes Levevilkkaar paa Baggrund af Ændringer i Fredningsbestemmelserne i de forskellige Jagtlove. Af Afsnit af mere almen Interesse bør nævnes et Kapitel "Jagtordningen", forfattet af Ekspeditionssekretær G. L. MOURIER, der bl. a. giver en instruktiv Oversigt over Anvendelsen af de betydelige Pengesummer, der indgaar i Jagtfonden. — Er indgaaet i Foreningens Bibliotek. P. JESPERSEN.

KENNETH WILLIAMSON: *The Atlantic Islands. The Faeroe Life and Scene.* Foreword by ERIC LINKLATER. (360 pp., mange Pennetegninger af Forf., 35 fotogr. Tavler, 4 Kort). — COLLINS, London 1948. Pris: 16 sh.

Den engelske Ornitholog KENNETH WILLIAMSON, hvis Afhandlinger flere Gange er blevet refereret her i Tidsskriftet, kom under Krigen til Færøerne som Medlem af de engelske Besættelsestropper. Øernes fremmedartede Natur og deres særprægede Befolkning gjorde et overvældende Indtryk paa ham, og i al sin Fritid forsøgte han at lære dem nærmere at kende. Nu har han samlet alle sine Erfaringer i en Bog, der er en enestaaende Hyldest til denne stolte og stærke Folkegruppe paa deres barske og forblæste Øer. Med en især for en Udlænding sjælden Indlevelsessevne har han beskrevet Øboernes gamle Skikke og Sædvaner, fulgt deres nøjsomme Liv og sat sig ind i deres Tankegang, præget af Afsondretheden og den storslaaede men saa karrige Natur. Færingernes Dagligliv udspiller sig for vore Øjne, overalt gengivet med korrekte færøiske Betegnelser, de aarhundredgamle Samfundsforhold skildres i Detailler, Retssystemet, Erhvervene, ført op fra Hedenold til Nuets Aktualiteter, Redskaber afbildes i Skitser og Fotografier, Nøjsomheden og Haardførheden hos dette Vikingefolk besynges og beundres. Der gives Skildringer af færøiske Scenerier, de enkelte Øers Natur og Landskabsformer, og Pennen er ført med en umiddelbar Friskhed, med en inspirerende Betagelse og Forelskelse.

Gennem alle Skildringer gaar som en rød Traad Fuglene, dette Naturelement, der staar Færingernes Hjerter saa nær, som fylder de gamle Legender og som er af saa vital Betydning for Øernes Økonomi. Med Rette gør Forf. opmærksom paa, at intet andet Sted i Verden er Livets Opretholdelse saa afhængig af Fuglene som i de isolerede færøiske Bygder. Enhver, der har rejst paa Færøerne, ved hvorledes Fuglene overalt paa-

tvinger sig Opmærksomheden, og om ikke andet kan i hvert Fald dé himmelstræbende Fuglebjerges Myriader af Maage- og Alkefugle ikke undlade at gøre det største Indtryk. Gennem sine mangeaarige Iagttagelser har Forf. i høj Grad bidraget til Kendskabet om den færøiske Fugleverden, og i et Appendix bringer han Fuglelisten à jour; den tæller nu 203 Arter.

WILLIAMSON er velbevandret i Øernes Historie og Politik, i de etnografiske og geografiske Forhold saavel som i Zoologi og Botanik. Hans Værk er derfor en all round Haandbog, men samtidig en forbilledlig Rejsebog, der virker i høj Grad fængslende under Læsningen.

Det er lidt bittert at erkende, hvor ringe den danske Indflydelse er paa Færøerne, selvom WILLIAMSON undervurderer den noget; flere af de færøiske Skikke, som han omtaler, er faktisk importerede danske Sædvaner. Men var det nødvendigt, spørger man sig selv, at det skulde være en Englænder, som skrev denne Bog. En ung sporty Soldat med friske Sanser og Evnen til Begejstring tog umiddelbart den Opgave op, som Danske har haft Tid nok til. Ser man Forf.s Literaturliste igennem — der er fuldstændig nok — vil man opdage, hvor faatallige de danske Bidrag er, undtagen indenfor Naturhistorien. Enhver Ven af Færøerne, ikke mindst Orniloger, maa lykønske Forf. til denne vægtige Bog, der paa saa smuk en Maade afslutter hans mangeaarige Arbejde deroppe. F. S.

PAUL L. ERRINGTON: Predation and Vertebrate Populations.—The Quarterly Review of Biology 21, No. 2, 1946, p. 144—177, & p. 221—245.

Forf., der er ansat i det amerikanske "Fish and Wildlife Service" og desuden er Professor ved Iowa State College, har gennem Aarene udført storstilede Undersøgelser over de Faktorer, der paaavirker Fugles og Pattedyrs Bestandsstørrelser. I den foreliggende Afhandling resumeres disse og andre, især amerikanske Undersøgelser, først og fremmest for at fastslaa, hvor stor en Rolle Predatorerne spiller. Predatorer er det, man i Reglen betegner som "Fjender", d. v. s. de Dyrearter, som efterstræber vedkommende Byttedyr, for Fuglenes Vedkommende altsaa Mennesket, Rovdyr, Krager, Maager, Rotter, Hunde og Katte, m. v. Bortset fra, at utallige Dyr falder som Ofre for Predatorerne, saa synes dette ikke at være af nævneværdig Betydning som begrænsende Faktor. Meget større Betydning har visse selv-begrænsende Mekanismer, saasom Territorium-Instinkt eller anden Intolerance overfor Artsfæller. Desuden er de periodiske Svingninger i mange Arters Antal af meget større Betydning end Predationen. Denne modvirkes desuden oftest gennem Tilpasninger, der paa forskellig Maade tjener til at kompensere Tabet ("intercompensatory trends"). I en særlig Klasse staar Mennesket og dets Rov-Husdyr, hvis Predation desværre er i Stand til at øve væsentlig Indflydelse, desuden mange Byttedyr blandt isolerede Øformer, der synes at mangle Evnen til at tilpasse sig nyindførte Rovdyrs Efterstræbelser.

Pladshensyn forbyder at gaa nærmere ind paa dette meget tankevækkende Arbejde, der ogsaa strejfer andre, beslægtede Emner, saasom Socio-

logi og Evolution. Det er ikke mindst af Betydning, at Forf. fremhæver hvormange andre meget vigtigere Forhold end Rovfuglenes Efterstræbelser, der har Indflydelse paa det jagtbare Vildts Talforhold. F. S.

EDWARD A. ARMSTRONG: *Bird Display and Behaviour*. (431 pp., Frontispiece, 32 fotogr. Tavler, 30 Tekstfig.). — LINDSAY DRUMMOND, London 1947. Pris: 21 sh.

De Tider er forbi, da den videnskabelige Ornithologi kun dyrkedes paa Museer og i Laboratorier. Feltornithologien har i de sidste Aartier konstitueret sig som Videnskab. Den er kommet ud over det anekdotiske og er ikke mere blot — som Forf. udtrykker det i sit Forord — en harmless Hobby for dem, der hellere vil se paa Fuglene end skyde dem. Gennem denne Udvikling bliver Læren om Fuglenes Liv en Del af den sammenlignende Psykologi. I denne ganske fremragende Haandbog er vort Kendskab sammenfattet i en Række udtømmende Analyser, af hvilke især Kapitlerne om Parringsceremonier og Spil ("display"), som udgør Hovedparten af Bogen, er meget inciterende at læse. ARMSTRONG behersker sit Emne suverænt og kender Literaturen til Bunds, hvilket en Bibliografi paa henvend 1500 Titler vidner om. Desværre glimrer danske Forskere ved fuldstændigt Fravær. Meget tankevækkende er de mange Eksempler i Bogen, der paralleliserer Fuglenes Opførsel med tilsvarende hos andre Dyregrupper. I mange Tilfælde er ogsaa sammenlignet med Menneskets Livsforhold. Som Eksempel kan nævnes det Kapitel, hvor Forf. paa-viser, at Dansen fra sin mest primitive Form til den højeste og mest komplicerede Udfoldelse, er udviklet paa lignende Maade hos Fuglene som hos Mennesket.

Der kan ikke her gaas ind paa Enkeltheder i det meget rige og brogede Indhold, men nogle Kapitler kan nævnes: Redebygningens psykologiske Basis, Symbolsk Fodring, Spillet komparative Studium, Ubehags-Reaktioner, Afdningsmanøvrer (herunder mange Fugles "Spillen syg"), Hilsner og Invitations-Ceremonier, de sociale Ceremoniers Funktion, Fugles og Menneskers Dans, Arena-Spil (Urfugl, Brushaner, o. s. v.), Fuglenes sociale Hierarki, Dominans og Territorium, Sang og Parringsflugt, Forholdet mellem Spillet Psykologi og Fysiologi, og m. m.

Vor nuværende Viden er baseret paa et Utal af Enkeltobservationer foruden de større Arbejder af LORENZ, LACK, TINBERGEN o. a. Men det er en Videnskab i Udvikling, og enhver fuglekyndig kan bidrage dertil med sine Iagttagelser og Erfaringer. ARMSTRONGS Værk er det bedst tænkelige Udgangspunkt, og det er ikke for meget sagt, at det maa henregnes mellem de — ikke altfor mange — Bøger, som er absolut uundværlige for enhver, der er alvorligt interesseret i Ornithologi. F. S.